

Karta pro přežití s GNU Emacsem

pro verzi 29

V následujícím textu **C-z** znamená: stisknete klávesu ‘z’ a současně přidržte stisknutou klávesu *Ctrl*. **M-z** znamená, že současně s klávesou ‘z’ přidržíte klávesu *Meta* (většinou označenou *Alt*) nebo ji stisknete po stisknutí klávesy *Esc*.

Spuštění Emacsu

Pro spuštění GNU Emacsu jednoduše napište jeho jméno: **emacs**. Emacs rozděluje rámec na několik částí: řádek menu, buffer s editovaným textem, tzv. mode line popisující buffer nad ní a minibuffer v poslední řádce.

C-x C-c	ukončení Emacsu
C-x C-f	editace souboru; tento příkaz využívá minibuffer k přečtení jména souboru; tento příkaz použijte i tehdy, chcete-li vytvořit nový soubor zadaného jména
C-x C-s	uložit soubor
C-x k	zavřít buffer
C-g	ve většině situací: zastavení aktuálně prováděné činnosti, zrušení zadávání příkazu apod.
C-x u	obnovit

Pohyb

C-l	přesun aktuální řádky do středu okna
C-x b	přepnutí do jiného bufferu
M-<	přesun na začátek bufferu
M->	přesun na konec bufferu
M-x goto-line	přesun na řádek zadaného čísla

Více oken

C-x 0	odstranění aktuálního okna
C-x 1	aktuální okno se stane jediným oknem
C-x 2	rozdělení okna horizontálně
C-x 3	rozdělení okna vertikálně
C-x o	přesun do jiného okna

Regiony

Emacs definuje ‘region’ jako prostor mezi *značkou* a *bodem*. Značka je nastavena pomocí *C-space*. Bod je v místě aktuální pozice kurzoru.

M-h	označ celý odstavec
C-x h	označ celý buffer

Vyjmutí a kopírování

C-w	vyjmi region
M-w	zkopíruj region do kill-ring
C-k	vyjmi text od kurzoru do konce řádku
M-DEL	vyjmi slovo
C-y	vlož zpět poslední vyjmutý text (kombinace kláves C-w C-y může být použita pro přesuny textů)
M-y	nahraď poslední vložený text předchozím vyjmutým textem

Vyhledávání

C-s	hledej řetězec
C-r	hledej řetězec zpět
RET	ukonči hledání
M-C-s	hledej regulární výraz
M-C-r	hledej regulární výraz zpět

Kombinace **C-s** nebo **C-r** můžete použít i k opakování hledání jiným směrem.

Značky (tags)

Tabulky značek (tags) zaznamenávají polohu funkcí a procedur, globálních proměnných, datových typů a dalšího. Pro vytvoření tabulky značek spusťte příkaz ‘**etags vstupní.soubory**’ v příkazovém interpretu.

M-.	najdi definici
M-*	běž tam, odkud byla volána poslední M-.
M-x tags-query-replace	spusť query-replace na všech souborech zaznamenaných v tabulce značek.
M-,	pokračuj v posledním hledání značky nebo query-replace

Překlady

M-x compile	přelož kód v aktivním okně
C-c C-c	běž na poslední chybu překladače, v okně překladu
C-x ‘	v okně se zdrojovým textem

Dired, editor adresářů

C-x d	spusť Dired
d	označ tento soubor pro smazání
~	označ všechny zálohy ke smazání
u	odstraň všechny značky pro smazání
x	smaž soubory označené pro smazání
C	kopíruj soubor
g	obnov buffer Dired
f	navštiv soubor v aktuální řádce
s	přepni mezi řazením podle abecedy a data/času

Čtení a posílání pošty

M-x rmail	začni číst poštu
q	ukonči čtení pošty
h	ukaž hlavičky
d	označ aktuální zprávu ke smazání
x	smaž všechny zprávy označené ke smazání
C-x m	nová zpráva
C-c C-c	pošli zprávu a přepni do jiného bufferu
C-c C-f C-c	přesuň se na hlavičku ‘Cc’ a pokud neexistuje, tak ji vytvoř

Různé

M-q	zarovnej odstavec
M-/	doplň dynamicky předchozí slovo
C-z	ikonizuj (přeruš) Emacs
M-x revert-buffer	nahraď text editovaného souboru tímtéž souborem z disku

Nahrazování

M-%	interaktivně hledej a nahrazuj
M-C-%	za použití regulárních výrazů
Možné odpovědi v módu hledání jsou	
SPC	nahraď tento výskyt; běž na další
,	nahraď tento výskyt; nechod dále
DEL	tento výskyt nenahrazuj a běž dál
!	nahraď všechny další výskyty
~	zpět na předchozí výskyt
RET	ukonči query-replace
C-r	začni rekurzivní editaci (M-C-c ji ukončí)

Regulární výrazy

. (tečka)	libovolný znak kromě znaku nového řádku
*	žádne nebo mnoho opakování
+	jedno nebo mnoho opakování
?	žádne nebo jedno opakování
[...]	označuje třídu znaků
[^...]	neguje třídu znaků
\c	uvození znaku, který by měl jinak speciální význam v regulárním výrazu
	vyhovuje jedné z alternativ („nebo“)
\(... \)	seskupení několika vzorků do jednoho
\n	totéž jako <i>n</i> -tá skupina
^	vyhovuje na začátku řádku
\$	vyhovuje na konci řádku
\w	vyhovuje znaku, který může být součástí slova
\W	vyhovuje znaku, který nemůže být součástí slova
\<	vyhovuje na začátku slova
\>	vyhovuje na konci slova
\b	vyhovuje mezislovním mezerám
\B	vyhovuje mezerám, které nejsou mezislovní

Registry

C-x r s	ulož region do registru
C-x r i	vlož obsah registru do bufferu
C-x r SPC	ulož aktuální pozici kurzoru do registru
C-x r j	skoč na pozici kurzoru uloženou v registru

Obdélníky

C-x r r	zkopíruj obdélník do registru
C-x r k	vyjmi obdélník
C-x r y	vlož obdélník
C-x r t	uvození každého řádku řetězcem
C-x r o	otevři obdélník, posuň text vpravo
C-x r c	vyprázdní obdélník

Příkazový interpret

M-x shell	spuštění příkazového interpretu v Emacsu
M-!	spuštění příkaz příkazového interpretu
M-	spuštění příkaz příkazového interpretu na region
C-u M-	filtruj region přes příkaz příkazového interpretu

Kontrola pravopisu

M-\$	zkontroluj pravopis slova pod kurzorem
M-x ispell-region	zkontroluj pravopis všech slov v regionu
M-x ispell-buffer	zkontroluj pravopis v bufferu

Mezinárodní znakové sady

C-x RET C-\	zvol a aktivuj vstupní metodu pro aktuální buffer
C-\	aktivuj nebo deaktivuj vstupní metodu
M-x list-input-methods	zobraz seznam všech vstupních metod
M-x set-language-environment	specifikuj hlavní jazyk
C-x RET c	nastav kódovací systém pro následující příkaz
M-x find-file-literally	edituj soubor bez jakýchkoli konverzí
M-x list-coding-systems	ukaz všechny kódovací systémy
M-x prefer-coding-system	zvol preferovaný kódovací systém

Klávesová makra

C-x (	začni definici klávesového makra
C-x)	ukonči definici klávesového makra
C-x e	spuštění naposledy definované klávesové makro
C-u C-x (	přidej do poslední definovaného klávesového makra
M-x name-last-kbd-macro	pojmenuj naposledy definované makro

Jednoduché nastavení

M-x customize	jednoduché nastavení

Pomoc

Emacs doplňuje příkazy. Stisknete-li **M-x tab** nebo *space* dostanete seznam příkazů Emacsu.

C-h	nápověda Emacsu
C-h t	spustí tutoriál Emacsu
C-h i	spustí Info, prohlížeč dokumentace
C-h a	ukáže příkazy vyhovující zadanému řetězci (apropos)
C-h k	zobrazí dokumentaci funkce spuštěné pomocí zadané klávesy

Emacs pracuje v různých *módech*, které upravují chování Emacsu pro editovaný text daného typu. Mode line obsahuje jména aktuálních módů v závorkách.

C-h m	zobraz dokumentaci aktuálních módů.

Copyright © 2023 Free Software Foundation, Inc.
Pro GNU Emacs 29
Wlodek Bzyl (matwb@univ.gda.pl)
Do češtiny přeložil Pavel Janík (Pavel@Janik.cz)
Released under the terms of the GNU
General Public License version 3 or later.
For more Emacs documentation, and the TeX
source for this card, see the Emacs distribution,
or <https://www.gnu.org/software/emacs>